

IMPRESSIES BEZOEK AGNITA, ROEMENIË

Van donderdag 15 mei tot dinsdag 20 mei 2014 hebben enkele gemeenteleden weer een bezoek aan Agnita gebracht, bij onze kerkelijke zuster gemeente de Reformatus kerk, de RK-parochie en de burgerlijke gemeente. In deze nieuwsbrief vindt u enkele impressies van hun bezoek.

Hanneke Visser

Oud en nieuw

Sinds 2005 was dit mijn derde bezoek aan Agnita. Wat is er veranderd in die jaren? Graag vertel ik u hierover. Er was nog dezelfde RK kerk in goede staat... maar wel 'ietsie pietsie' scheefgezakt. Een nieuwe pastoor Gergely Göther met een goede band met zijn parochianen in een gerenoveerde pastorie. Ik zag binnen deze parochie meer activiteit en onderlinge betrokkenheid dan vorige keren. Het was fijn om weer samen te 'vieren' en er werd mooi gezongen. We troffen natuurlijk ook onze vertrouwde dominee Endre Kozma, met een helemaal gerenoveerde keuken in de kerk (met dank voor de giften uit Oosterbeek).

Als vanouds, een overweldigende Roemeense gastvrijheid, o.a. merkbaar tijdens de vele bezoeken die we hebben afgelegd aan diverse gezinnen. Er stond veel lekkers op tafel, vaak uit eigen moestuin, zelf gemaakt en zelf 'gestookt'. Net als hier merkt men ook in Agnita dat alles veel duurder is geworden. De lonen in Roemenië zijn echter nog erg laag waardoor veel mensen erg sober leven.

De schoenenfabriek van Agnita is gesloten, met als gevolg veel mensen zonder werk. Toch ook ergens een nieuw bedrijf in Agnita. Veel werkzoekende jongeren vertrekken naar grote steden of naar het buitenland. Een moeder vertelde: "Gelukkig kan ik nu nog wel met hem skypen!". Computers, mobieltjes, TV's zijn in Agnita geen zeldzaamheid meer (zoals dit nog was in de tijd van het 'internetkapel' van dominee Endre Kozma) en het gebruik hiervan is niet meer beperkt tot jongeren.

Ook het verkeer is veranderd: ik zie meer auto's. De hoofdwegen tussen grote steden zijn beter begaanbaar. Maar in buitengebieden en dorpen rondom Agnita zijn nog veel onverharde wegen. Daar rijden nog steeds de paarden met wagens en lopen nog steeds de herders met koeien en geiten door de straten.

Wat ik ook zie is dat men investeert in nieuwbouw en restauratie, ook in Agnita. Oude huizen met nieuwe, blinkende, sierlijke dakgoten en regenpijpen. Huizen zijn van oud stucwerk of geverfd in heldere felle kleuren. Ik zag veel nieuwe huizen, sommige met (helaas) kunststof dakplaten, maar zeker ook nog veel vervallen huizen en troosteloze flats. Alles bij elkaar een bont geheel vol contrasten.

Roemenië beweegt, waarschijnlijk mede onder invloed van Europa. Verbeteringen zijn zichtbaar.

Maar wie verder kijkt achter deze façade, ziet ook de grote armoede bij de mensen die er beslist nog steeds is. Ik sluit af met een warme groet vanuit Agnita voor alle betrokkenen in Oosterbeek, en met dank aan het fijne reisgezelschap en de gastvrije kerkgemeenschap van Agnita.

Eduard Schoevaars

Tijdens mijn bezoek aan Agnita drong het nog eens extra tot mij door hoeveel pijnlijke keuzen de overheden in de landen van Midden- en Centraal-Europa moeten maken. En dit geldt, misschien nog wel meer, voor een land als Roemenië.

Je zult er maar voor staan: besteed je de beperkte financiële middelen aan een verbetering van de infrastructuur (wegen, waterhuishouding, nutsvoorzieningen, onderwijs en zo voort) of aan sociale zekerheid? Vanuit een middellange termijnvisie is een keuze van de eerste mogelijkheid rationeel en voor de hand liggend, maar tot welke prijs?

Het betekent dat in de komende jaren nauwelijks geld overblijft voor de opbouw van voldoende maatschappelijke zorg. Alleen de allerarmsten kunnen rekenen op enige ondersteuning van de gemeente.

De toestand buiten de grote plaatsen is ronduit schrijnend. Zo ontbreekt in het overgrote deel van de dorpen in de omgeving van Agnita bijvoorbeeld elke vorm van thuiszorg, een onderwerp waarover we uitgebreid gesproken hebben.

Onze kerken maken het al vele jaren de Reformatus (protestantse) en Rooms-Katholieke kerken in Agnita mogelijk om aan individuele geloofsgenoten steun te verlenen. Ik ben ervan overtuigd dat juist in de komende jaren, waarin de aandacht van de overheid gericht is op structurele verbeteringen, onze steun aan beide geloofsgenootschappen, hoe bescheiden ook, het mogelijk maakt het leven wat draaglijker te maken.

Josephine Schoevaars

Je kinderen en kleinkinderen nauwelijks zien, lijkt mij één van de ergste dingen die je kan overkomen. In Agnita waren wij te gast bij een aantal families die ons met een voor Nederlandse begrippen ongekende gastvrijheid ontvingen. Maar al heel snel werd mij heel duidelijk dat veel van de ouderen min of meer afscheid moeten nemen van hun kinderen omdat dezen noodgedwongen naar het buitenland vertrekken om daar in hun levensonderhoud te voorzien. Terugkeer vindt alleen plaats tijdens de 'grote vakantie' of met Kerst en Nieuwjaar. Op mijn vraag of de kinderen zich ooit weer zullen vestigen in Agnita, werd ontkennend gereageerd. Ontzettend triest voor de achtergebleven ouders die hierdoor ook veel misen van het opgroeien van hun kleinkinderen. Het is te hopen dat over niet al te lange tijd emigratie van de jongeren niet meer noodzakelijk is.

Leen van Doorn

Ons bezoek vond plaats rondom de zondag waarop in de Reformatus-kerk vier 14-jarigen hun zo genoemde konfirmation deden. Ze deden dat aan de hand van een publiek in de kerk afgelegd examen over de geloofsbelijdenis, het Onze Vader en de Heidelberger Catechismus. In de dienst werd ook avondmaal gevierd, de mannen en de vrouwen afzonderlijk, maar pas nadat de vier Konfirmanten hen voor waren gegaan. De preek was heel toepasselijk over de gelijkenis van de vader en twee zonen (Matth. 21:28-30). Heel attent dat deze voor ons vertaald was in het Duits. Mocht u daar belangstelling voor hebben, laat het ons dan even weten.

Een onderwerp dat ons tijdens deze reis bezig hield was de vraag naar de ontwikkeling van een land als Roemenië. Op veel plaatsen staan borden met toelichting op Europese subsidie voor projecten van wegen, waterleiding, telecom, e.d. en voor de ontwikkeling van het land is dat natuurlijk prima. Ook een symptoom daarvan is dat de afgeleefde Dacia-auto's inmiddels ver in de minderheid zijn. Maar ook is er nog zoveel armoede te zien en te horen in de verhalen van de gezinnen die ons zo hartelijk hebben ontvangen.

Wat opviel was dat veel van onze gesprekspartners de mentaliteit van eigen belang noemden als belangrijke oorzaak van veel problemen en van het ontbreken van een maatschappelijk middenveld. Graag hadden velen bijna 25 jaar na de revolutie een omslag in denken gezien, maar vermoedelijk zijn er twee tot drie generaties nodig voor echt fundamentele veranderingen.

En tot die tijd zal er voor de armste lagen van de bevolking nog regelmatig een beroep worden gedaan op allerlei hulporganisaties die dicht bij de mensen staan.

Jannie van Doorn

Vanaf vliegveld Cluj-Napoca was het drie uur rijden met het busje van de gemeenten over deels nieuwe snelwegen en deels oude hobbelwegen. We werden in Agnita weer zeer hartelijk ontvangen door ds Endre Kozma en door pastoor Gergely Göther. Ook deze keer hebben we weer zeer mogen genieten van de Roemeense en/of Hongaarse gastvrijheid. Natuurlijk stonden er weer gesprekken op het programma met de kerkenraad en de diaconie, ontmoetingen met families, een beetje sightseeing van Agnita (vooral bedoeld voor diegenen die er deze keer voor het eerst bij waren) met een avontuurlijke beklimming van de toren van de Evangelische z.g. weerkerk, een toeristisch uitje naar Sibiu, het bijwonen van de kerkdienst op zondagochtend en gesprekken over thuiszorg.

Een paar dingen zijn mij bij gebleven. Het gesprek met de diaconie verliep in een zeer open en gelijkwaardige sfeer. Zowel in Oosterbeek als in Agnita heeft de diaconie met armoedebestrijding te maken. Maar soms ook met lastige keuzen. Op mijn vraag hoe ze weten of iemand hulp nodig heeft, antwoordde de voorzitter van de diaconie: ik werk op de eerste hulpafdeling van het ziekenhuis en zie zo (of hoor) wie hulp nodig heeft. De diakonen waren verbaasd dat bij ons de burgerlijke gemeente soms naar de diaconie verwijst, dat is in Agnita ondenkbaar tot nu toe.

De diaconie bedankte ons ook nog voor de voedselpakketten waarvoor wij geld gestuurd hebben eind vorig jaar. Een ander thema dat mij persoonlijk bezig hield was de toekomst van de thuiszorg in Agnita en mogelijk ook in de rurale gebieden rondom. Thuiszorg is nog relatief onbekend in Roemenië, veel moet op dit gebied nog ontwikkeld worden. Begin april ben ik ook in Agnita geweest hoofdzakelijk om te kijken hoe de thuiszorg er voor staat en wat er nog mogelijk is. Op maandagochtend hadden wij hierover een vervolggroep op het gemeentehuis samen met deskundigen van TON (The Open Network, een Vlaams-Roemeense organisatie). De mogelijkheid bestaat dat thuiszorg met enige support kleinschalig voortgezet kan worden in de armste dorpen. Al met al ben ik teruggekomen met een hoofd vol indrukken en met nog wel wat vragen naar aanleiding van de gesprekken. Dankbaar maar tegelijk ook schuldig voel ik mij soms voor de overweldigende gastvrijheid die je ten deel valt. En dan te weten dat daar de lonen en de pensioenen nog steeds heel laag zijn...

Verzoeken

Tijdens het bezoek kregen wij ook nog het verzoek om voor het ziekenhuis eens uit te kijken naar looprekjes, po-stoelen en een crash car (verrijdbare eerstehulp-installatie). Mocht u ons daaraan kunnen helpen of een tip voor ons hebben: graag!

Ook zou de pastoor graag beschikken over een laptop van max. drie jaar oud, omdat hij met nieuwe software wil werken voor zijn administratie en kerkelijke activiteiten.

Heeft u ook belangstelling om Agnita eens te bezoeken? We proberen één- of tweemaal per jaar een gemeentebezoek af te leggen. Meldt u zich gerust aan. En mocht u Roemenië als vakantie-land willen ervaren: dat is zeker aan te raden: we beschikken inmiddels over de nodige informatie en contacten.

Al met al was dit weer een geslaagd bezoek om op terug te kijken, maar het daagt ook uit om te helpen waar mogelijk. Als u een steentje kunt en wilt bijdragen, concreet of financieel, of wilt u een bijdrage leveren aan activiteiten van de werkgroep (we kunnen nog leden gebruiken!): u bent van harte welkom!

Mocht u meer willen weten over onze activiteiten, neemt u dan contact op met

- Henk Romein, tel 334 1422, h.j.romein@online.nl of
- Jannie en Leen van Doorn, tel. 3333 854, familievdoorn@xs4all.nl
- Hanneke Visser, tel. 339 1786, hanneke@visserenbeersma.nl

Tenslotte nog een noot van de penningmeester:

U kunt de activiteiten voor onze zuster gemeente in Agnita steunen met een gift op rekening NL51 INGB 0008910686 t.n.v. Roemenië Project Kerken Oosterbeek